

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародної економіки та світового господарства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Пантелеймонов А. В.

“ _____ ” _____ 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародна економічна діяльність України

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань Економіка та підприємництво

напрямок : 6.030503 Міжнародна економіка

вид дисципліни__обов'язкова

факультет економічний

2018/ 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

“22” червня 2018 року, протокол №8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)
к.е.н., доц. Дуна Н.Г.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної економіки та світового господарства

Протокол від “11” червня 2018 року № 9

Завідувач кафедри міжнародної економіки та світового господарства

_____ Задорожний Г.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “21” червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії економічного факультету

_____ Євтушенко В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Міжнародна економічна діяльність України” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

Перший (бакалаврський) рівень
напрямок 6.030503 Міжнародна економіка

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни є формування знань про об'єктивні закономірності, реальні процеси та специфічні особливості міжнародної економічної діяльності України, набуття професійних компетенцій щодо здійснення комерційних, інвестиційних та фінансових операцій у міжнародній сфері.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни є визначення специфіки реалізації основних форм міжнародної економічної діяльності в Україні в сучасних умовах.

1.3. Кількість кредитів 4

1.4. Загальна кількість годин 120/120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
48 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
48 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
10	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати факторні передумови міжнародної економічної діяльності України, сучасні тенденції міжнародного руху факторів виробництва та місце України в них; вміти

аналізувати структуру експорту та імпорту України, аналізувати вплив глобалізації на сучасні форми міжнародного економічного співробітництва

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ РУСІ ЧИННИКІВ ВИРОБНИЦТВА

Тема 1. Сутність та особливості міжнародної економічної діяльності

Поняття міжнародної економічної діяльності. Нормативно-правова база міжнародної економічної діяльності України. Сучасні форми та основні принципи міжнародної економічної діяльності. Факторні передумови міжнародної економічної діяльності України.

Тема 2. Суб'єкти міжнародних економічних операцій в Україні.

Об'єкти міжнародної економічної діяльності. Товар-продукт та товар-послуга. Класифікація суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Мікроекономічний та макроекономічний рівні дії суб'єктів міжнародної економічної діяльності.

Тема 3. Місце України в міжнародній торгівлі товарами

Факторні передумови міжнародної торгівлі України. Спеціалізація як фактор національного розвитку. Експортна діяльність України. Структура експорту. Імпортна політика України. Структура імпорту. Особливості торгівлі товарами України з різними регіонами світу. Пріоритети державної політики регулювання міжнародної торгівлі України.

Тема 4. Місце України в міжнародній торгівлі послугами

Міжнародна торгівля послугами: поняття та класифікація. Особливості становлення ринку послуг у міжнародній економічній діяльності України. Інформаційні та технологічні послуги. Україна в системі міжнародних транспортних послуг. Україна в міжнародних туристичних операціях. Лізингові операції.

Тема 5. Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.

Сучасні тенденції міжнародного руху технологій. Інформатизація як важливий інструмент науково-технічного співробітництва. Технологічні парки. Макроекономічна політика України в контексті сучасного етапу НТП. Інноваційна політика України.

Розділ 2. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ТА ЇЇ УЧАСТЬ У СУЧАСНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Тема 6. Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція.

Класифікація складових та видів міжнародної міграції. Економічні та неекономічні фактори міграції.

Наслідки міграції на ринку праці. Україна в міжнародних міграційних процесах.

Тема 7. Міжнародні інвестиційні, валютно-кредитні відносини України

Сучасні особливості міжнародного інвестиційного процесу. Специфіка участі України в міжнародних інвестиційних ринках. Особливості сучасної торгівлі фінансовими інструментами: валютою, кредитом, цінними паперами. Проблеми та перспективи залучення України до міжнародного валютного, кредитного та фондового ринків

Тема 8. Регулювання міжнародної економічної діяльності України

Напрями підвищення конкурентоспроможності української економіки. Нормативно-правова база регулювання міжнародної економічної діяльності.

Тема 9. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні.

Митно-тарифне регулювання: міжнародна практика та український досвід. Нетарифне регулювання. Сучасні форми протекціонізму.

Тема 10. Україна у світових інтеграційних процесах

Економічна інтеграція України в міжнародному контексті. Режими співробітництва з країнами СНД. Зовнішньоекономічні зв'язки України з країнами ЄС.

Тема 11. Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва
Суть, напрями, протиріччя та наслідки економічної глобалізації. Вплив глобалізації на динаміку економічного співробітництва у світі. Світові економічні аспекти глобальних проблем.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ РУСІ ЧИННИКІВ ВИРОБНИЦТВА												
Тема 1. Сутність та особливості міжнародної економічної діяльності	10	4	2			4	12	2				10
Тема 2. Суб'єкти та об'єкти міжнародної економічної діяльності	6	2	2			2	11	1				10
Тема 3. Місце України в міжнародній торгівлі товарами	12	4	2			6	12	2				10
Тема 4. Місце України в міжнародній торгівлі послугами	16	6	2			8	11	1				10
Тема 5. Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.	14	4	4			6	12	2				10
Разом за розділом 1	58	20	12			26	58	8				50
Індивідуальні завдання					10							
Розділ 2. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ ТА ЇЇ УЧАСТЬ У СУЧАСНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ												
Тема 1. Україна на світових ринках праці та	10	4	2			4	11	1				10

міжнародна трудова міграція												
Тема 2. Міжнародні інвестиційні, валютно-кредитні відносини України	10	4	2			4	11	1				10
Тема 3. Регулювання міжнародної економічної діяльності України	12	6	2			4	11	1				10
Тема 4. Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні.	10	4	2			4	10					10
Тема 5. Україна у світових інтеграційних процесах	8	4	2			2	11	1				10
Тема 6. Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва	12	6	2			4	8					8
Разом за розділом 2	62	28	12			22	62	4				58
Індивідуальні завдання												
Усього годин	120	48	24		10	48	120	12				108

5. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та особливості міжнародної економічної діяльності	4
2	Суб'єкти та об'єкти міжнародної економічної діяльності	2
3	Місце України в міжнародній торгівлі товарами	4
4	Особливості міжнародної торгівлі послугами в Україні	4
5	Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.	2
6	Україна на світових ринках праці та міжнародна трудова міграція.	2
7	Міжнародні інвестиційні, валютно-кредитні відносини України	2
8	Регулювання міжнародної економічної діяльності України	2
9	Особливості митного регулювання міжнародної торгівлі в Україні.	2

10	Україна у світових інтеграційних процесах	2
11	Глобальний контекст міжнародного економічного співробітництва	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Нормативно-правова база міжнародної економічної діяльності України.	4
2	Мікроекономічний та макроекономічний рівні дії суб'єктів міжнародної економічної діяльності.	2
3	Особливості торгівлі товарами України з різними регіонами світу.	6
4	Україна на міжнародному ринку освітніх, інформаційних та туристичних послуг	8
5	Інноваційна політика України.	6
6	Наслідки міграції на ринку праці в Україні.	4
7	Перспективи залучення України до міжнародного валютного, кредитного та фондового ринків	4
8	Нормативно-правова база регулювання міжнародної економічної діяльності.	4
9	Український досвід митно-тарифного регулювання	4
10	Сучасні інтеграційні пріоритети України	2
11	Вплив глобалізації на динаміку соціально-економічного розвитку України	4
	Разом	48

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота «Перспективи України на міжнародних ринках товарів та послуг» (обирається конкретна галузь та конкретна послуга)

7. Методи контролю контрольні роботи, екзамен

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей у вигляді:

- опитування,
- ділової гри,
- підготовки доповідей та презентації,
- розв'язання розрахункових задач тощо.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота											Індивід з-ня	Разом	Екзамен	Сума
Розділ					Розділ						10	60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11				
4	3	5	5	5	5	5	5	5	5	3				

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

- 1.Багрова І.В., Гетьман О.О., Власюк В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: навч посібник.- К.: «Центр навчальної літератури», 2004.- 384 с.
- 2.Богомолів О.Т. Мировая экономика в век глобализации: Учебник.- М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2007.- 359 с.
- 3.Гальчинський А.С., Львовчкін С.В. Становлення інвестиційної моделі економічного зростання України. В кн.: Економіка знань: виклики глобалізації та Україна. К., 2004. – 573с.
- 4.Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації / Жаліло Я.А., Базилюк Я.Б., Белінська Я.В., Давиденко С.В. та ін. / За ред. Я.А. Жаліла: Монографія. – К.: НІСД, 2005. – 388с.
- 5.Конкурентоспроможність економіки України: стан та перспективи підвищення/ За ред.. І.В.Крючкової.- К.:Основа, 2007.- 488 с.

6.Кухарська Н.О., Харічков С.К. Міжнародна економічна діяльність України: Навчальний посібник.- «Одіссей», 2006.- 456 с.

7.Новицький В.Є Міжнародна економічна діяльність України: Підручник.- К.: КНЕУ,2003.- 948 с.

Допоміжна література

Беренда С. В. Економічна інтеграція України в умовах реалізації біполярної концепції / С. В. Беренда // Бізнес Інформ. – 2014. – №3. – С. 26–32.

Беренда С.В. Еволюція економічної інтеграції в країнах Європи: монографія / С.В. Беренда. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. – 168 с.

Дуна Н.Г. Институционально-правовые и финансовые механизмы обеспечения инновационной деятельности: международный опыт//Глобальні та локальні проблеми соціально-економічного розвитку України: колективна монографія.- Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2013.-500 с. (с. 315-323)

Дуна Н.Г. Взаимодействие науки, образования и бизнеса как институт современной хозяйственной системы// Китай: опыт сопряжения глобальных и национальных трансформаций в «посткризисе»: коллективная монография/ С.В. Беренда, Ван Сяодун, Н.А. Галуцких и др.; под общ. ред А.Н.Коломиец.- Х: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2013- с. 30-41.

Дуна Н.Г., Осадчук М.О. Сучасні чинники інноваційно спрямованих трансформацій національних економічних систем// Конкурентні стратегії її національного виробника на зовнішніх ринках: Збірник наукових праць за матеріалами Науково-практичної конференції з міжнародною участю 2 грудня 2014.- Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. с.53-59.

Дуна Н.Г., Гонтаренко Л.А. Розвиток ринків інформаційно-комунікаційних технологій: досвід КНР// М.І. Туган-Барановський: творча спадщина та сучасна економічна наука. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції до 150-річчя з дня народження М.І. Туган-Барановського (15-16 жовтня 2015) / відп. ред. О.І. Давидов. - Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. - 524с.,с.328-332

Дуна Н.Г., Олійник О.І Институциональні засади реалізації зовнішньоекономічної діяльності в контексті інтеграції України у світове господарство// М.І. Туган-Барановський: творча спадщина та сучасна економічна наука. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції до 150-річчя з дня народження М.І. Туган-Барановського (15-16 жовтня 2015) / відп. ред. О.І. Давидов. - Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. - 524 с., с. 332-337

Дуна Н.Г. Інноваційні механізми формування національних конкурентних переваг.- У монографії :Національні конкурентні переваги: виклики тисячоліття: Монографія.- Х: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2011.-194 с. (с.38-51). Ред. колегія проф. Александров, проф. Булаєнко Л.І., проф. Коломієць Г.М

Дуна Н.Г. Институционально-правовые и финансовые механизмы обеспечения инновационной деятельности: международный опыт// Глобальні та локальні проблеми соціально-економічного розвитку України: колективна монографія.- Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2013.- с. 315-323.

Дуна Н.Г. Взаимодействие университетов, государства и бизнеса в инновационной сфере //Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації: збірник наукових статей учасників П'ятої Всеукраїнської науково-практичної конференції /ПНПУ ім. В.Г.Короленка.- Полтава: ТОВ «АСМІ», 2013.- с. 153-155.

Дуна Н.Г., Консолідація управлінської інформації для обґрунтування доцільності злиття та поглинання компаній/ Н.Г.Дуна, М.В.Шостак // Фінансовий потенціал суб'єктів господарювання як чинник сталого розвитку ринкової економіки : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 1 лют. 2013 р., Харків. — Х., 2013. — с. 441-443.

Дуна Н.Г. Новые подходы в активизации научно-исследовательской и внедренческой деятельности: зарубежный опыт// Межрегиональное и приграничное сотрудничество: материалы междунар. науч.-практ. конф. г.Белгород, 8-12 апр. 2013 г.; под ред. проф. В.П.Бабинцева.- Белгород; Харьков: ИД «Белгород», НИУ «БелГУ», 2013- с. 73-75.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Законодавство України (Електронний ресурс) www.rada.gov.ua

<http://zakon.rada.gov.ua>

www.ukrstat.gov.ua

www.bank.gov.ua

www.investplan.com.ua

ПФТС (Електронний ресурс) www.pfts.com

Цінні папери України